

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

**Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի
<<Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան>>
գործակալության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստների
2010թ. համալրման և ծախսման վերաբերյալ**

<<Թանկարժեք մետաղների մասին>> ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 02.05.2003թ. N 737-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի <<Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան>> գործակալության կանոնադրության համաձայն, պետական գանձարանի պահուստների ձևավորման և համալրման հիմնական աղբյուրներն են՝

ա) պետական բյուջեի միջոցների հաշվին ներքին և արտաքին շուկաներից ձեռք բերված թանկարժեք մետաղներով և թանկարժեք քարերով, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերով,

բ) օրենքով սահմանված կարգով բռնագրավված, հոգուտ պետության տիրազուրկ ճանաչված, ժառանգության իրավունքով կամ նվիրատվությամբ պետությանն անցած թանկարժեք մետաղներով, թանկարժեք քարերով, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերով,

գ) թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորներով և գանձերով,

դ) պետական պաշտոնատար անձանց կողմից ի պաշտոնե ստացած թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված նվերներով,

ե) պետական հիմնարկների ու կազմակերպությունների գույքի վերանորոգումից, դուրսգրումից և օտարումից գոյացած թանկարժեք մետաղների ջարդոնի ու թափոնի ընդունման, դրանց վերամշակման, զտման կազմակերպմամբ և արտադրված թանկարժեք մետաղների Հայաստանի Հանրապետության պետական պահուստներում հաշվեգրմամբ,

զ) օրենքով սահմանված կարգով բնակչությունից թանկարժեք մետաղների, ինչպես նաև դրանցից պատրաստվախ իրերի ջարդոնների, թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորների, թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված բարձր գեղարվեստական պատմամշակութային արժեք ներկայացնող իրերի գնումների կազմակերպմամբ և իրականացմամբ,

է) այլ հիմքերով պետության սեփականությանն անցած թանկարժեք մետաղներով, թանկարժեք քարերով, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերով:

Գանձարանի կողմից 2010թ. ընթացքում սահմանված կարգով կատարվել են թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի ընդունման թվով 10 գործարք, որի արդյունքում պետական պահուստները համալրվել են թանկարժեք մետաղներից պատրաստված թվով 6035 հատ՝ 27,2 կգ ընդհանուր քաշով ոսկյա և 64 հատ՝ 6,1 կգ ընդհանուր քաշով արծաթյա իրերով (տես՝ կից աղյուսակ 1):

Փաստորեն, Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստը համալրվել է միայն վերոնշյալ բ) կետի հիմքով: Այլ աղբյուրներից համալրում տեղի չի ունեցել:

Պետական գանձարանի կանոնադրության 8-րդ կետի (ե) ենթակետի համաձայն, պետական պահուստներից արժեքների բացթողնումը իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կողմից սահմանված կարգով և չափով:

<<Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան>> գործակալությունը՝ առաջնորդվելով Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 05.02.1998 թ. N60 <<<< թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի և դրանցից պատրաստված իրերի պահպանության պետական գանձարանին արձաթի իրացման թույլտվություն տալու մասին>> որոշմամբ 2010 թվականի ընթացքում վաճառել է 1358.5 գրամ քիմիապես մաքուր քաշով արծաթ և պետբյուջե է մուտքագրվել 460.0 հազ. դրամի եկամուտ: Ընդամենը 547.0 կգ քիմիապես մաքուր արծաթից առ այսօր վաճառվել է 219.1 կգ արծաթ, որի դիմաց վճարումները մուտքագրվել են պետբյուջե:

Կից ներկայացվում են հաշվետվության տվյալները աղյուսակ 1-ի տեսքով:

<<Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան>> գործակալությունը՝ առաջնորդվելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 05.04.2007թ. N484-Ն <<<<Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստի և դրա բաղկացուցիչ մաս կազմող թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի ազգային պահուստի համալրման, պահպանության, օգտագործման, ծախսման, հաշվառման, ինչպես նաև դրանց տեղաբաշխման և գտնվելու վայրերը որոշելու մասին>> որոշման 12-րդ կետի պահանջներով գնահատել է Պետական գանձարանում գտնվող թանկարժեք մետաղները՝ տվյալ պահին միջազգային շուկայում գործող գներին համապատասխան:

Պետական գանձարանում գտնվող թանկարժեք մետաղների գները 01.01.2011թ. դրությամբ կազմել են՝ ոսկի՝ 227.2 մլն. դրամ (տես՝ կից աղյուսակ 2), արծաթ՝ 6,0 մլն. դրամ (տես՝ կից աղյուսակ 3) և արծաթ-պալադիումի համաձուլվածք՝ 8,7 մլն. դրամ (տես՝ կից աղյուսակ 4):

Կից ներկայացվում է 01.01.2011թ. դրությամբ Պետական գանձարանում գտնվող թանկարժեք մետաղների գնահատման տվյալները՝ աղյուսակ 2, աղյուսակ 3, աղյուսակ 4-ի տեսքով և 01.01.2011թ. դրությամբ Պետական գանձարանում գտնվող թանկարժեք մետաղների գների դինամիկան գրաֆիկ 1-ի տեսքով:

Հայաստանի Հանրապետության <<Թանկարժեք մետաղների մասին>> օրենքի 17-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջի համաձայն << Ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի <<Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան>> գործակալությանն է լիազորված իրականացնելու պետական սեփականություն հանդիսացող թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի (բացառության Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվեկշռում գտնվող արժեքների) հաշվառումը և կառավարումը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից 2008թ. նոյեմբերի 20-ին կայացած նիստի N 47 որոշմամբ հավանության արժանացած << Ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի <<Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան>> գործակալության գործունեության արդյունավետության բարձրացման հայեցակարգի և դրանից բխող միջոցառումների և իրավական այլ ակտերում նախատեսվող փոփոխությունների ժամանակացույցի 1-ին կետի համաձայն, սահմանված կարգով և ժամկետներում իրականացվել է պետական պահուստների մաս կազմող արժեքների գույքագրում և Պետական գանձարանին տեղեկատվության տրամադրում միջոցառումը, որի արդյունքում Պետական գանձարանը հստակեցրել է պետական մարմինների, պետական հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և 100 տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող միջնակարգ և ավագ դպրոցների) հաշվեկշիռներում հաշվառված արժեքների առկայության, շարժի, որակական վիճակի, գույքագրումների և պահպանման պայմանների մասին տվյալները: Ստացված տեղեկությունները ճշգրտվել և մուտքագրվել են համապատասխան էլեկտրոնային բազա:

Արդյունքում կատարվել է ազգային հարստության գույքագրում և պետական պահուստի իրական չափի գնահատում:

Պետական գանձարան տեղեկատվություն է ներկայացրել թվով 84 կազմակերպություններ, որոնց հաշվեկշիռներում հաշվառված են թանկարժեք մետաղներ, թանկարժեք քարեր և դրանցից պատրաստված իրեր:

Պետական գանձարանի կողմից պետական հիմնարկների հաշվեկշիռներում գտնվող արժեքները տարանջատվել և դասակարգվել են ըստ պետական պահուստի արժեքների և ազգային պահուստի արժեքների:

Պետական գանձարանի կողմից հաշվառվել են Հայաստանի Հանրապետության թանգարաններում առկա ազգային պահուստի հետևյալ արժեքները՝ ոսկի 65769,4 գրամ, արծաթ 1,023179,2 գրամ, պլատին 477,5 գրամ և պալադիում 0.03 գրամ, իրեր՝ թանկարժեք մետաղների համաձուլվածքից 153975,8 (տես՝ կից աղյուսակ 5):

Կից ներկայացվում է 01.01.2011թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության թանգարաններում առկա ազգային պահուստի տվյալները աղյուսակ 5-ի տեսքով:

Պետական գանձարանի կողմից հաշվառվել են Պետական մարմինների, պետական հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և 100 տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց հաշվեկշիռներում առկա պետական պահուստի հետևյալ արժեքները՝ ոսկի 1000,0 գրամ, արծաթ 17462,8 գրամ, պլատին 67226,1 գրամ, պալադիում 211,9 գրամ, իրիդիում 10863 գրամ, ռոդիում 198 գրամ, օսմիում 4 գրամ (տես՝ կից աղյուսակ 6):

Հաշվառվել են նաև սարքավորումների մեջ՝ ոսկի 7526 գրամ, արծաթ 540833,3 գրամ, պլատին 3599.9 գրամ, պալադիում 9519 գրամ, ռոդիում 114.3 գրամ, թանկարժեք մետաղների համաձուլվածք 1194.7 գրամ, իրիդիում 0.035 գրամ (տես՝ կից աղյուսակ 6):

Կից ներկայացվում է 01.01.2011թ. դրությամբ Պետական գանձարանի կողմից հաշվառված պետական մարմինների, պետական հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և 100 տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց հաշվեկշիռներում առկա թանկարժեք մետաղների վերաբերյալ տվյալները աղյուսակ 6-ի տեսքով:

Ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից 2008թ. նոյեմբերի 20-ին կայացած նիստի N 47 որոշմամբ հավանության արժանացած «ՀՀ ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի «Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան» գործակալության գործունեության արդյունավետության բարձրացման հայեցակարգի և դրանից բխող միջոցառումների և իրավական այլ ակտերում նախատեսվող փոփոխությունների ժամանակացույցի 4-րդ կետի պահանջի, Պետական գանձարանի գործունեության արդյունավետության բարձրացման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումներով իրականացվել է պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին սեփականության իրավունքով հանձնված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի և դրանցից պատրաստված իրերի սեփականության իրավունքի վերանայման միջոցառումը: Արդյունքում Հայաստանի Հանրապետությանն է վերապահվել նշված արժեքների նկատմամբ սեփականության իրավունքը, իսկ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին արժեքները տրամադրվել են միայն տիրապետման և նպատակային օգտագործման իրավունքով:

«Բնօգտագործման վճարի դրույքաչափերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 1998թ. թիվ 864 որոշման համաձայն սահմանվել, «Հայաստանի Հանրապետություն» պաշտոնաթերթում հրապարակվել և համապատասխան նախարարություններին և գերատեսչություններին են ներկայացվել բնօգտագործման վճարի հաշվարկման նպատակով Պետական գանձարան գործակալության կողմից հաստատվող և հրապարակվող ազնիվ, գունավոր, սև, հազվագյուտ մետաղների և գունագեղ քարերի միջազգային գները:

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 02.05.2003թ. N 737-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի «Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան» գործակալության կանոնադրության (Ժ) կետի համաձայն, սահմանված կարգով սահմանվել և հրապարակվել է թանկարժեք մետաղների (ոսկի, արծաթ, պլատին, պալադիում, ռոդիում, իրիդիում) գնման և բացթողնման գները:

Կից ներկայացվում են 01.01.2011թ. դրությամբ Պետական գանձարանի կողմից սահմանված պետական ստանդարտին համապատասխան ձուլակտորի համար մեկ գրամ քիմիապես մաքուր թանկարժեք մետաղների բացթողնման գների դինամիկան գրաֆիկ 2, 3, 4, 5-ի տեսքով: